

Sygn. akt II AKa 252/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 stycznia 2013 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Barylak-Pietrkowska (spr.)
Sędziowie:	SSA Paweł Anczykowski SSA Tadeusz Tokarski
Protokolant:	st.sekr.sądowy Iwona Goślińska

przy udziale Prokuratora Prokuratury Apelacyjnej Barbary Jasińskiej

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2013 roku sprawy

W. G.i J. K.

oskarżonych z art.286§1 kk i inne

z powodu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego W. G.i zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonego J. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 września 2012 roku sygn. akt III K 264/10

I. uchyla orzeczenie z ust. VI. zaskarżonego wyroku i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Krakowie do ponownego rozpoznania,

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie,

III. zwalnia oskarżonego W. G.od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze,

IV. zasądza od oskarżonego W. G.na rzecz oskarżyciela posiłkowego J. L.kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu odwoławczym.

Sygn. akt II AKa 252/12

UZASADNIENIE

Aktem oskarżenia zarzucono J. K.i W. G., że w dniu 13 maja 2010 roku w K.działając wspólnie i w porozumieniu, doprowadzili w celu osiągnięcia korzyści majątkowej firmę (...) (...) Sp. z o.o.do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci przyczepy kampingowej marki (...)nr rej. (...)o wartości 273 403 zł na szkodę (...) Bank SA, poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru zwrotu wypożyczonej przyczepy, przy czym J. K.zarzuconego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za

przestępstwo podobne tj. popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., a wobec J. K. popełnienie przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 25 września 2012 roku sygn. akt III K 264/10 Sąd Okręgowy w Krakowie uznał oskarżonych J. K. i W. G. za winnych tego, że w okresie od końca kwietnia 2010 r. do 13 maja 2010 r. w K. działając w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, wspólnie i w porozumieniu doprowadzili firmę (...) (...) J. L. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci przyczepy kampingowej marki (...) nr rej. (...) o wartości 251 200 zł na szkodę (...) Bank SA, poprzez wprowadzenie w błąd co do zamiaru zwrotu wypożyczonej przyczepy, przy czym J. K. zarzuconego mu czynu dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo podobne.

Czyn ten Sąd zakwalifikował jako przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a w stosunku do oskarżonego J. K. jako przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 64 § 1 kk, za co na mocy art. 294 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 k.k. wymierzył :

- oskarżonemu J. K. karę 2 lat pozbawienia wolności;

- oskarżonemu W. G. karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

Na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonym : J. K. na okres próby wynoszący 5 lat, a W. G. na okres próby wynoszący 4 lata.

Na mocy art. 46 § 1 k.k. orzeczono wobec oskarżonych J. K. i W. G. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem w części poprzez zapłatę solidarnie na rzecz pokrzywdzonego (...), K. ul. (...), kwoty 138 777 złotych;

Zwolniono oskarżonych od ponoszenia kosztów sądowych należnych Skarbowi Państwa oraz zasądzono koszty pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu J. K..

Na mocy art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k. zasądzono solidarnie od oskarżonych J. K. i W. G. na rzecz pokrzywdzonego J. L. kwotę 10 080 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego W. G. w części dotyczącej tego oskarżonego, co do winy tegoż oskarżonego i w oparciu o art. 438 pkt 3 i 4 k.p.k. zarzucił:

„I. naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść orzeczenia

a w szczególności:

1. ***art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 92 k.p.k.*** poprzez odstąpienie przez Sąd I instancji od kodeksowej zasady swobodnej oceny dowodów i przyjęcie za podstawę orzeczenia selektywnie przeprowadzonych i wybranych dowodów z ewidentnym pominięciem dowodów przeciwnych a w konsekwencji dokonanie błędnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego i zbytnią dowolność w zakresie jego oceny a w szczególności:

a. – poprzez bezzasadne przyjęcie, iż obciążające oskarżonego W. G. wyjaśnienia współoskarżonego J. K. zasługują na wiarę, podczas gdy tak specyficzny dowód jak wyjaśnienia współoskarżonego z uwagi na możliwość wystąpienia pomówienia winien być traktowany ze szczególną ostrożnością i wnikliwością procesową a za odmową przyznania wyjaśnieniom J. K. waloru wiarygodności przemawia szereg nader istotnych okoliczności takich jak:

- fakt, iż J. K. jest prawomocnie skazany za przestępstwo składania fałszywych zeznań,

- do końca postępowania przed Sądem I Instancji zatajał prawdę (na co zresztą zwrócił uwagę Sąd I Instancji na str. 17 uzasadnienia wyroku, wskazując, iż oskarżony „tkwił w tym wszystkim głębiej aniżeli to przekazał organom ścigania”)

- J. K. świadomie i z premedytacją mataczył w sprawie (a to chociażby odnośnie rzekomego przekazania przez niego oskarżonemu G. kluczy, które finalnie zostały znalezione w mieszkaniu J. K.)

b. poprzez bezpodstawne przyjęcie, że J. K. był jedynie słupem, a pomysły i środki na pokrycie operacji wypożyczenia kampera pochodziły od oskarżonego W. G. a to z uwagi na fakt, iż w czasie objętym zarzutem był osobą bezrobotną, podczas gdy Sąd I instancji traci z pola widzenia, iż w tym czasie oskarżony W. G. również był osobą bezrobotną bez prawa do zasiłku i bez środków finansowych a nadto Sąd pomija fakt, że to oskarżony J. K. dopuścił się popełnienia przestępstwa w warunkach recydywy stąd też niewątpliwie posiadał wiedzę i doświadczenie w zakresie popełnienia czynu stypizowanego w art. 286 kk natomiast oskarżony W. G. nie był dotychczas karany i posiada nieposzlakowaną opinię co zdaniem obrony wyklucza by to on był inicjatorem, sponsorem i mózgiem całej operacji a nakazuje uznać, iż był wykorzystany przez oskarżonego K. wyłącznie jako kierowca,

c. błędne przyjęcie przez Sąd I instancji, iż „analiza połączeń telefonicznych dotyczących kontaktów współoskarżonych potwierdza wersję zdarzeń opisaną przez J. K., podczas gdy nawet sam oskarżony K. składając wyjaśnienia nie potrafił wskazać by rozmawiał przez telefon z oskarżonym G. i w jakich konkretnie kwestiach,

d. zupełne i bezpodstawne pominięcie przez Sąd I instancji udziału w oszustwie świadka W. O., podczas gdy jak wynika z wyjaśnień „głównego świadka oskarżenia” tj. J. K., to właśnie W. O. miał wskazać oskarżonemu K. wypożyczalnię i to on utrzymywał tegoż oskarżonego w przekonaniu, że ma wypożyczyć samochód osobowy a nie kampera, a nadto że z świadkiem O. a nie z oskarżonym G. oskarżony K. rozmawiał o tym, że boi się dokonać zgłoszenia kradzieży wypożyczonego samochodu i to ze świadkiem a nie z oskarżonym G. stale kontaktował się oskarżony K. co finalnie winno prowadzić do wniosku, iż to W. O. a nie W. G. był współnikiem J. K. w przestępczym procederze objętym zarzutem aktu oskarżenia.

2 art. 424 § 1 pkt 1 kpk polegający na ogólnikowym i lakonicznym wskazaniu przez Sąd I Instancji, iż wyjaśnienia J. K. (w części dotyczącej współudziału i roli oskarżonego G. w przestępstwie) potwierdzają daty kontaktów telefonicznych oskarżonych, bez wskazania które to konkretnie połączenia z których konkretnych dni i pomiędzy którymi telefonami Sąd brał pod uwagę, podczas **gdy taki sposób sporządzenia uzasadnienia uniemożliwia jego merytoryczną kontrolę** i nie pozwala na prześledzenie toku rozumowania Sądu Okręgowego który doprowadził Sąd do tak niekorzystnych dla oskarżonego G. wniosków

a także:

3 art. 616. § 1. pkt 2 kpk w zw. z art. 424 § 2 kpk polegający na zaniechaniu wyjaśnienia przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku okoliczności, którymi kierował się zasądzając solidarnie od oskarżonych na rzecz oskarżyciela posiłkowego kwotę 10.080zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego, która to kwota stanowiła 6 krotność wysokości wynagrodzenia udziału pełnomocnika w sprawie

i w konsekwencji:

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść a polegający na błędnym przyjęciu przez Sąd I Instancji, iż oskarżony W. G. działał wspólnie i w porozumieniu z oskarżonym J. K., podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jedynie na to, że W. G. który pełnił rolę kierowcy mającego zawieźć oskarżonego K. z W. do K. i nie wiedział o przestępczym planie J. K. który działał sam bądź wspólnie z W. O.”.

W oparciu o powyższe zarzuty, na zasadzie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. apelacja wniosła o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego W. G. od stawianego mu zarzutu,

ewentualnie o:

2. uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację obrońcy oskarżonego W. G. pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego J. L. wniósł o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego w wysokości 3600 złotych tj. 6x stawka minimalna prawem przewidziana, zgodnie z umową oskarżyciela posiłkowego z pełnomocnikiem.

Na rozprawie odwoławczej obrońca oskarżonego W. G. wywiódł i wniósł jak w pisemnej apelacji, prostując oczywistą jej omyłkę pisarską przez wskazanie, iż podstawę apelacji stanowią przesłanki z art. 438 pkt 2 i 3 kpk. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji oraz o nieuwzględnienie zażalenia obrońcy oskarżonego J. K. i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy. Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł jak prokurator oraz o zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego w kwocie 3.600 złotych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja obrońcy oskarżonego W. G. w części dotyczącej zarzutu związanego z zasądzeniem na rzecz pokrzywdzonego kosztów zastępstwa adwokackiego (ust. VI. zaskarżonego wyroku) oraz zażalenie obrońcy oskarżonego J. K. tego orzeczenia dotyczące okazały się zasadne i dlatego w tej części wyrok został uchylony a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania.

Nie wyjaśnił bowiem Sąd I instancji powodu, dla którego zasądził koszty zastępstwa adwokackiego oskarżyciela posiłkowego od oskarżonych solidarnie oraz w wysokości stanowiącej 6-krotność minimalnej stawki wynagrodzenia. Postąpienie takie uniemożliwiło przeprowadzenie właściwej kontroli odwoławczej zapadłego w tym zakresie orzeczenia, co skutkowało koniecznością jego uchylenia celem ponownego rozpoznania przedmiotowej kwestii przez Sąd Okręgowy w Krakowie w oparciu o podstawę odwoławczą z art. 438 pkt 2 kpk w zw. art. 633 kpk i art. 424 § 2 kpk, gdyż obraza wskazanych ostatnio przepisów mogła powodować w konsekwencji błąd ustaleń faktycznych mający wpływ na treść orzeczenia (art. 438 pkt 3 kpk).

Należało przyznać rację autorowi zażalenia kwestionującemu przy odwołaniu się do orzecznictwa sądów przyjętą w zaskarżonym wyroku zasadę solidarnego obciążenia oskarżonych kosztami zastępstwa adwokackiego oskarżyciela posiłkowego wbrew treści przepisu art. 633 kpk. Podkreślenia wymaga, że zgodnie z ostatnio wymienionym przepisem koszty procesu (do których w myśl art. 616 § 1 pkt 2 kpk zalicza się m.in. wydatki z tytułu ustanowienia w sprawie pełnomocnika) przypadające od kilku oskarżonych zasądza się od każdego z nich według zasad słuszności. Brak jest zatem podstaw do stosowania w tym względzie zasady odpowiedzialności solidarnej. Rozstrzygnięcie z ust. VI. zaskarżonego wyroku nie ma przy tym żadnego umocowania w pozostałych przepisach Działu XIV kodeksu postępowania karnego, nie przewidujących przecież w żadnym miejscu odpowiedzialności solidarnej kilku oskarżonych za koszty procesu oraz nie odwołujących się do przepisów prawa cywilnego materialnego lub procesowego za wyjątkiem przepisów dotyczących kosztów procesu związanych z powództwem cywilnym i zasądzeniem odszkodowania z urzędu. Zauważyć należy również, że stanowisko to znajduje oparcie w wyroku tut. Sądu Apelacyjnego z dnia 25.09.2012 r. sygn. II AKa 133/12 publ. LEX nr 1223227 oraz w wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 16.04.2002 r. sygn. II AKa 56/02 publ. Prok.i Pr.-wkl. 2003/3/34.

Przyznać należało nadto rację autorowi zażalenia podnoszącemu nieumotywowane zasądzenie wynagrodzenia z tytułu zastępstwa adwokackiego oskarżyciela posiłkowego w wysokości 6-krotnej stawki minimalnej. Zgodnie z ukształtowanym orzecznictwem Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego i sądów powszechnych, podzielanym przez tut. Sąd Apelacyjny, zasądzając wynagrodzenie wyższe od minimalnego należy wskazać okoliczności uzasadniające takie postąpienie, a związane z charakterem sprawy, zwiększonym nakładem pracy adwokata oraz wkładem jego pracy w przyczynienie się do wyjaśnienia sprawy i rozstrzygnięcia. Oskarżyciel posiłkowy winien przy tym wysokość tych kosztów udokumentować, a jeżeli tego nie uczyni wysokość przedmiotowych kosztów ustala się w oparciu o zasadę § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163 poz. 1348). Sąd władny jest zatem miarkować kwotę wynagrodzenia, a

także stwierdzić brak podstaw do zasądzenia wyższego wynagrodzenia, jeżeli skala aktywności adwokata pozostawała na przeciętnym poziomie. Oczywiście pozostaje przy tym, że chociaż pełnomocnika z wyboru łączy z jego klientem „umowa określająca jego wynagrodzenie w granicach dopuszczalnej szerokiej autonomii i sąd nie powinien ingerować w sferę uprawnień stron tej umowy”, to nie oznacza powyższe, że sąd pozbawiony jest możliwości kontroli w tym zakresie (tym bardziej, że przedmiotowe wynagrodzenie zasądzone jest od oskarżonego w przypadku jego skazania w ramach rozstrzygnięcia o wydatkach poniesionych przez oskarżyciela posiłkowego) oraz że oskarżyciel posiłkowy zwolniony jest od udokumentowania wysokości poniesionych wydatków (vide : postanowienia Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 22.06.2002 r. o sygn. II AKz 393/11 publ. LEX nr 1001377, KZS 2011/9/117, z dnia 30.09.2009 r. sygn. II AKz 643/09 publ. Prok. i Pr.-wkl. 2010/11/41 oraz wyrok tego Sądu z dnia 5.06.2009 r. sygn. II AKa 61/09 publ. KZS 2009/9/100 ; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23.03.2011 r. sygn. I KZP 1/11 publ. OSNKW 2011/5/38; postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego : z dnia 24.11.2011 r. sygn. II OZ 1113/11 LEX nr 1152247, z dnia 18.05.2011 r. sygn. I OZ 346/11 LEX nr 990339, z dnia 17.03.2011 r. sygn. I GZ 66/11 LEX nr 990124).

Nie ulega wątpliwości, że Sąd I instancji nie rozważył powyższych wskazań przy ferowaniu rozstrzygnięcia z ust. VI. zaskarżonego wyroku, a tym samym zarzuty zażalenia obrońcy oskarżonego J. K. oraz apelacji obrońcy oskarżonego W. G. w części dotyczącej zasądzenia kosztów zastępstwa adwokackiego oskarżyciela posiłkowego okazały się trafne, chociaż obrońca oskarżonego W. G. nie zechciał uzasadnić zarzutu (mimo, że właśnie brak uzasadnienia tego rozstrzygnięcia zarzucił Sądowi Okręgowemu).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy winien Sąd Okręgowy postąpić zgodnie z wyżej opisanymi wskazaniem i wydać orzeczenie zgodne z przytoczoną interpretacją przepisów, ustosunkowując się nadto do okoliczności podniesionych w zażaleniu obrońcy oskarżonego J. K., a w razie zastosowania odmiennej wykładni – umotywić powody swego stanowiska w sposób przewidziany przepisem art. 424 § 2 kpk.

W pozostałym zakresie apelacja obrońcy oskarżonego W. G. nie zasługiwała na uwzględnienie.

W ocenie sądu odwoławczego Sąd I instancji w pełni prawidłowo ustalił stan faktyczny, wywodząc logiczne wnioski z właściwie przeprowadzonej oceny wszystkich dowodów zebranych w sprawie. Ocena ta jako zgodna z wymogami art. 7 kpk pozostaje pod ochroną ustawową. Nie dopuścił się zatem Sąd Okręgowy ani zarzucanej apelacją obrazy przepisów prawa procesowego ani zarzucanego błędu w ustaleniach faktycznych. Apelacja obrońcy nie wskazała na dopuszczenie się przez Sąd Okręgowy takich uchybień w zakresie logicznego rozumowania, które prowadziłyby do uznania zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych za zasadny, a zatem stanowisko wyrażone w skardze apelacyjnej ocenić należało jako w istocie odmienny pogląd jej autora co do okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego i możliwych do wyciągnięcia z nich wniosków.

Brak było zatem podstaw do uwzględnienia skargi apelacyjnej w oparciu o podnoszone przyczyny odwoławcze z art. 438 pkt 2 i 3 kpk. Kara wymierzona W. G. zaskarżonym wyrokiem jest w ocenie sądu odwoławczego karą sprawiedliwą, bowiem zasłużoną i celową.

W ramach ustosunkowania się do zarzutu obrazy przepisów art. 4, art. 5 § 2 (sformułowanego w uzasadnieniu niniejszej skargi odwoławczej), art. 7 i art. 92 kpk warto poczynić na wstępie uwagi natury ogólnej.

Odnośnie do zarzutu dotyczącego art. 4 kpk przypomnieć należy, że przepis ten – wyrażający zasadę obiektywizmu, adresowaną do organów postępowania – nie może stanowić samodzielnej podstawy odwoławczej, o ile odwołujący nie wskazuje obrazy konkretnych przepisów służących realizacji tej zasady, a tego autor apelacji nie uczynił.

Nietrafnie nadto wskazano w apelacji obrazę przepisu art. 92 kpk, skoro obraza taka zachodzi wówczas, gdy przy wydawaniu orzeczenia sąd opiera się na materiale nieujawnionym w postępowaniu oraz gdy opiera się na części materiału ujawnionego. Dokonanie określonej oceny dowodów nie stanowi natomiast uchybienia dyspozycji tego przepisu. Podobnie zresztą należałoby ocenić w realiach niniejszej sprawy zarzut obrazy art. 410 kpk vide : wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie publ. KZS 2007/2/42 ; postanowienie Sądu Najwyższego publ. LEX nr 53912). Treść sformułowanego w omawianej apelacji zarzutu i jego uzasadnienia wskazuje, że w istocie apelujący zarzucił

nieprawidłową jego zdaniem ocenę materiału dowodowego. Świadczy o tym uzasadnienie przedmiotowego zarzutu, odwołujące się do bezzasadnego uznania wiarygodności wyjaśnień oskarżonego J. K. oraz podkreślające konsekwencję i logikę wyjaśnień oskarżonego W. G. nieprzyznającego się do winy. Dla porządku podkreślenia wymaga zatem w tym miejscu, że nie ulega wątpliwości, iż Sąd Okręgowy zapoznał się ze wszystkimi dowodami, jakie strony mu przedstawiły, rozważył je wszystkie w ich całokształcie i wzajemnym powiązaniu oraz dokonał wyboru, którym z nich daje wiarę, a którym tej wiary odmawia i z jakiego powodu. Sąd Apelacyjny zbadał tę ocenę w oparciu o krytykę przedstawioną w skardze apelacyjnej obrońcy i nie znalazł powodów do jej kwestionowania. Brak było zatem także podstaw do zasadnego twierdzenia o obrazie przepisu art. 7 kpk. W przeprowadzonej analizie i ocenie dowodów z pewnością nie obraził bowiem Sąd Okręgowy zasad określonych w tym przepisie, a w związku z tym zajęte stanowisko pozostaje pod ochroną ustawową. Wyrażony w sposób przekonujący w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku pogląd ukształtowany został przy tym na podstawie wszystkich – swobodnie ocenionych – dowodów zebranych w sprawie, przy uwzględnieniu zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Odnosząc do zarzutu naruszenia art. 5 § 2 kpk przypomnieć z kolei należy, że nie można zasadnie stawiać zarzutu obrazu art. 5 § 2 k.p.k. na tej podstawie, że strony zgłaszają wątpliwości co do ustaleń faktycznych. Dla oceny czy został naruszony zakaz in dubio pro reo nie są miarodajne wątpliwości strony procesowej, ale jedynie to, czy sąd orzekający wątpliwości takie powziął i rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego, albo to, czy w świetle realiów konkretnej sprawy wątpliwości takie powinien był powziąć. W wypadku bowiem, gdy ustalenia faktyczne zależne są od dania wiary tej lub innej grupie dowodów, nie można mówić o naruszeniu reguły in dubio pro reo, albowiem jedną z podstawowych prerogatyw sądu orzekającego jest swobodna ocena dowodów (art. 7 k.p.k.) (vide : postanowienie Sądu Najwyższego publ. OSNwSK 2004/1/238). Skoro zatem sytuacji opisanych wyżej w rozpoznawanej sprawie nie stwierdzono, a apelujący obrońca zamierzał kwestionować w istocie dokonaną przez sąd orzekający ocenę dowodów, to zarzut obrazu zasady in dubio pro reo także jawi się jako niezasadny. Właściwe rozumienie zasady rozstrzygania nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego prowadzi więc do wniosku, iż fakt istnienia w sprawie sprzecznych ze sobą dowodów, w szczególności osobowych, sam w sobie nie daje podstaw do odwoływania się do powyższej zasady, o czym nie pamiętał autor omawianej skargi.

Wbrew zarzutom apelacji Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił dowód z wyjaśnień oskarżonego J. K., skoro stosował przy ich ocenie – poza wymogami przepisu art. 7 kpk – także wypracowane w orzecznictwie sądów powszechnych kryteria oceny tzw. dowodu z pomówienia (str. 13 i 14 pisemnych motywów zaskarżonego wyroku), cytowane również – chociaż tylko częściowo – w apelacji.

Nieprawdziwe jest twierdzenie apelującego jakoby wyjaśnienia oskarżonego J. K. nie znajdowały potwierdzenia w innych dowodach (w tym – osobowych) zebranych w sprawie. Przypomnienia wymaga, że zgodnie z prawidłowymi ustaleniami Sądu Okręgowego depozycje tego oskarżonego korelowały logicznie z zeznaniami świadków W. O., M. G. i J. L. oraz znajdowały potwierdzenie w dokumentacji dotyczącej analizy połączeń telefonicznych, ubezpieczenia i najmu pojazdu oraz oględzin telefonu komórkowego oskarżonego. Szczegółowa analiza przedmiotowej problematyki, odwołująca się nadto trafnie do zasad doświadczenia życiowego oraz okoliczności niniejszego postępowania związanych z przyznaniem się oskarżonego J. K. do złożenia zawiadomienia o niepopelnionym przestępstwie i do złożenia fałszywych zeznań, zawarta na stronach 8 – 14 pisemnych motywów zaskarżonego wyroku zyskała całkowitą aprobatę sądu odwoławczego. Za zbędne uznać zatem należy ponowne analizowanie wskazanych dowodów i okoliczności, a to tym bardziej, że zarzut w tym zakresie ujęto w uzasadnieniu apelacji w postaci lapidarnie postawionej tezy przy całkowitym pominięciu przedmiotowych rozważań i ocen Sądu I instancji. W ustosunkowaniu się do przedmiotowego zarzutu apelacji na marginesie wskazać nadto można, że zgodnie z orzeczeniem tut. Sądu Apelacyjnego nie jest wykluczone oparcie skazania na zeznaniach (czy wyjaśnieniach) jednej osoby „była ocena tego dowodu była rzeczowa i logiczna oraz nie wkraczała w sferę dowolności”, bowiem (II AKa 71/10, KZS 2010/6/39).

Nie sposób zgodzić się z apelującym, jakoby „właściwości charakteru osoby pomawiającej takie jak : działanie w warunkach recydywy, fakt karalności za składanie fałszywych zeznań, mataczenie i ukrywanie prawdy oraz współsprawców przestępstwa” znajdowały takie odniesienie w przypadku oskarżonego J. K., żeby same w sobie doprowadzić miały do uznania niewiarygodności jego wyjaśnień. Pomijając w tym miejscu fakt, że zacytowane wyżej

okoliczności nie stanowią „właściwości charakteru” danej osoby przypomnienia wymaga, że Sąd Apelacyjny wiele razy w swej praktyce wyrażał pogląd, iż „(...) prawdę może podawać w procesie każdy człowiek, także sprawca przestępstw, w każdym stadium postępowania (KZS 12-91 poz. 17), bo w ocenie dowodów nie to jest istotne, kto podaje informacje, ale czy podaje on informacje prawdziwe (KZS 1/91 poz. 22, 6-8/93 poz. 35, 1/94 poz. 26, 2/03 poz. 30 - OSNPK 1/04 poz. 15). Inną rzeczą, należącą do racjonalnej analizy dowodowej, jest brać pod uwagę również cechy osobiste informującego jako jedną z przesłanek analizy dowodowej (np. KZS 2/91 poz. 7, 6-8/91 poz. 33). Sąd Apelacyjny stale wyraża przekonanie, że każdy człowiek zasługuje na wiarę, póki nie ujawnią się powody, by mu wiary odmówić (KZS 2/94 poz. 19), bo normalną postawą w zachowaniu ludzi jest udzielanie informacji zgodnych z prawdą, a kłamstwo jest odstępstwem od tej normy wymagającym odpowiedniej motywacji (KZS 1/91 poz. 18)” (II AKz 190/06, KZS 2006/6/74). W ten sam sposób traktują omawiane zagadnienie Sąd Najwyższy (np. postanowienie z dnia z dnia 12.05.2004 r. sygn. II KK 69/04, LEX nr 109494) czy inne sądy apelacyjne (np. wyroki Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 15.12.2005 r. sygn. II AKa 171/06, KZS 2006/6/94 oraz z dnia 4.10.2005 r. sygn. II AKa 194/05, LEX nr 166008). Nawiązując do realiów sprawy za osobliwy nadto uznać należy zarzut dotyczący uprzedniej karalności J. K. za składanie fałszywych zeznań, skoro złożenie tego rodzaju zeznań pozostawało w ścisłym związku z niniejszym postępowaniem, a ówczesne przyznanie się oskarżonego do winy skutkowało możliwością pociągnięcia do odpowiedzialności karnej sprawców przestępstwa w aktualnie rozpoznawanej sprawie.

Nie jest również trafny zarzut apelacji związany z „ukrywaniem współsprawców przestępstwa” i „użytkowników telefonów” o podanych numerach. Sąd Okręgowy miał na uwadze powyższe fakty i właściwie je ocenił na str. 17 i 18 pisemnych motywów zaskarżonego wyroku. Zauważyć przy tym należy, że nieujawnienie przez oskarżonego J. K. pozostałych osób zaangażowanych w popełnienie przestępstwa nie przeczy wiarygodności jego depozycji co do roli oskarżonego W. G..

Nie ma też racji apelujący zarzucając „mataczenie” oskarżonego J. K. w sprawie kluczyków od pojazdu. Przypomnienia wymaga bowiem, że w toku postępowania przygotowawczego i słuchany po raz pierwszy na rozprawie oskarżony na temat przekazania komukolwiek owych kluczyków w ogóle się nie wypowiadał (k. 96 in., k.116 i n., k. 184v), zaś pytany na ten temat na rozprawie w dniu 28 czerwca 2012 (a więc po upływie dwóch lat od krytycznych wydarzeń) początkowo stwierdził, że przekazał je współoskarżonemu, a po ujawnieniu protokołu zatrzymania rzeczy z dnia 20.05.2010 r. (k.325), z którego wynikało, że tego dnia dysponował owymi kluczykami, logicznie wyjaśnił, iż posiadał kluczyki i dokumenty pojazdu, aby „potwierdzić na policji tą wersję o kradzieży samochodu” dodając, że „teraz” nie pamięta, by W. G. zwracał mu kluczyki i dokumenty. Wobec takiej sekwencji faktów oraz odległości czasowej uzasadniającej niepamięć, nie sposób podzielić oceny apelującego o „mataczeniu” J. K. w sprawie kluczyków.

Wbrew twierdzeniu autora skargi, nie można dyskredytować dowodu „z pomówienia” współoskarżonego na tej podstawie, że pomawiający mógł mieć interes w złożeniu takich wyjaśnień, chcąc zminimalizować karę za własny czyn, jeżeli „pomówienie” nie było wynikiem chęci fałszywego obciążenia bądź przerzucenia odpowiedzialności za własny czyn na inną osobę (zob. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8.12.2010 r. II AKa 192/10, LEX nr 785442). Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy podkreślić należy, że – jak prawidłowo wykazał Sąd Okręgowy – wyjaśnienia oskarżonego J. K. co do roli oskarżonego W. G. nie były podyktowane chęcią fałszywego obciążenia współoskarżonego czy też przerzucenia na niego odpowiedzialności za własny czyn, skoro J. K. obciążył w nich również siebie. Zauważenia wymaga na marginesie, że podkreślając korzyści, jakie J. K. rzekomo osiągnął z przedmiotowego pomówienia (warunkowe zawieszenie wykonania kary, solidarność w zakresie naprawienia szkody) pominął skarżący negatywne konsekwencje w postaci dwóch wyroków skazujących zapadłych na kanwie niejako jednego zdarzenia. Bez znaczenia pozostają przy tym powody, dla których oskarżony J. K. nie podał innych ewentualnych współsprawców przedmiotowego przestępstwa, skoro nie ulega wątpliwości, że współsprawcą był W. G., a wyjaśnienia oskarżonego J. K. co do jego osoby trafnie uznano za wiarygodne. Zauważyć w tym miejscu należy, że zarówno w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku, jak również w wyjaśnieniach oskarżonego J. K., nie określano roli W. G. jako „inicjatora, sponsora i mózgu całej operacji”, a zatem posługiwanie się przez apelującego tego rodzaju sformułowaniami jest nieuprawnione. Podobnie – w świetle ustaleń i ocen poczynionych przez Sąd Okręgowy –

nieuprawnione pozostaje twierdzenie apelującego jakoby Sąd I instancji ustalił, że to W. G. wykorzystał J. K. „jako słupa”.

Wbrew zarzutowi apelacji nie popełnił błędu Sąd Okręgowy ustalając, że „posłużono się” J. K. jako tzw. „słupem”, gdyż był osobą bezrobotną i nie posiadającą środków finansowych, a pomijając że również oskarżony W. G. był w tym czasie bezrobotny, „bez środków do życia i właśnie dlatego zgodził się zawieźć K. z W. do K. za wynagrodzeniem”, przy czym – według apelującego – „wynagrodzenie za podwiezienie K. miało stanowić cały zysk oskarżonego G., który nie miał świadomości przestępczego planu J. K. i nie miał otrzymać żadnej korzyści z niego”. Stawiając tego rodzaju tezę pominął skarżący nie tylko to, że oskarżony W. G. miał środki do życia, bowiem – jak podał – utrzymywał się z prac dorywczych, pozostając nadto na utrzymaniu pracującej żony (a zatem jego sytuacja finansowa była zgoła różna od sytuacji oskarżonego J. K.), ale przede wszystkim nie zauważył obrońca, że oskarżony W. G. w swoich wyjaśnieniach nie określił nawet ceny za ową rzekomo wyświadczoną J. K. usługę transportową, co trafnie odnotował Sąd Okręgowy.

Odnośnie do zarzutu apelacji dotyczącego roli świadka W. O. podkreślenia wymaga, że – wbrew twierdzeniom skarżącego – Sąd Okręgowy nie pominął udziału tego świadka w krytycznych wydarzeniach, ale ustalił okoliczności związane z jego rolą w sposób zresztą co do istoty zgodny z wywodami apelacji. Okoliczności te nie przeczyły jednakże ustaleniom i wnioskowi co do roli oskarżonego W. G., czego nie zauważył autor apelacji.

Nie zasługiwał również na uwzględnienie zarzut obrazy przepisu art. 424 § 1 pkt 1 kpk. Z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku, zarówno w części poświęconej ustaleniom faktycznym, jak i w części dotyczącej oceny dowodów, wynika bowiem w sposób nie budzący wątpliwości, z jakich numerów telefonów korzystali oskarżeni oraz kiedy dochodziło między nimi do połączeń telefonicznych. Wskazano też w uzasadnieniu wyroku numery kart akt, na których zawarto stosowne dowody, tj. analizę połączeń i jej uzupełnienie wraz z załącznikami w postaci statystyk rozmówców i diagramami (str. 1, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 17). Podkreślenia wymaga w tym miejscu, że twierdzenie apelującego, jakoby w krytycznym czasie doszło li tylko do jednego kontaktu telefonicznego oskarżonego W. G. z oskarżonym J. K., nie znajduje żadnego oparcia w przedstawionym materiale dowodowym. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia pozostaje przy tym zarzut apelacji nieustalenia przez Sąd „które połączenie ma świadczyć o zмовie między oskarżonymi”, skoro oczywiste jest, że w oparciu o wymienione analizy bilingów ustalić można było jedynie ilość i długość połączeń telefonicznych, a nie treść rozmów. Istotne jest, że połączenia te miały miejsce w krytycznym czasie oraz że fakt ten potwierdzał wyjaśnienia oskarżonego J. K..

Podkreślając w kontekście oceny wyjaśnień oskarżonego J. K. konsekwentne nieprzyznanie się oskarżonego W. G. do winy pominął skarżący, że wersja ostatnio wskazanego oskarżonego była nielogiczna, niespójna wewnętrznie i sprzeczna nie tylko z wyjaśnieniami J. K. i zeznaniami św. W. O., ale także z zeznaniami świadka W. R., co trafnie i zgodnie z regułami przepisu art. 7 kpk wywiódł Sąd Okręgowy w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku.

Ze wskazanych przyczyn apelację obrońcy oskarżonego W. G. w przedstawionym zakresie uznał sąd odwoławczy za niezasadną.

Wyrok Sądu Apelacyjnego oparto na przepisach art. 437 § 1 i 2 kpk. Na zasadzie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 636 § 1 kpk zwolniono W. G. od ponoszenia kosztów sądowych za drugą instancję uznając, że ich uiszczenie z uwagi na sytuację majątkową i rodzinną byłoby dla oskarżonego zbyt uciążliwe. O kosztach zastępstwa adwokackiego oskarżyciela posiłkowego orzeczono po myśli art. 627 kpk w zw. z art. 634 kpk oraz w zw. z § 2 ust. 1 i 2, § 14 ust. 2 pkt 5) i ust. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 r., nr 163 poz. 1348) z uwzględnieniem stawki podatku od towarów i usług. Wobec stwierdzenia braku podstaw wymienionych w § 2 ust. 2 cytowanego rozporządzenia do zasądzenia wyższego wynagrodzenia oraz z uwagi na nieudokumentowanie wysokości przedmiotowych kosztów, zasądzono opłatę za czynności adwokackie z tytułu zastępstwa procesowego oskarżyciela posiłkowego przed sądem odwoławczym w oparciu o stawkę minimalną.